

Градonaчелник града Београда, дана 7. маја 2019. године, на основу чл. 69, а у складу са чланом 70. Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др.закон, 72/09-др.закон и 43/11- Одлука УС, 14/16, 76/18 и 95/18- др. закон), члана 24. тачка 6. Закона о главном граду („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 83/14-др. закон и 101/16 – др. закон) и члана 52. тачка 6. Статута града Београда („Службени лист града Београда“, бр. 39/08, 6/10, 23/13 и 17/16 – одлука УС), донео је

ПРОГРАМ ИСПИТИВАЊА ЗАГАЂЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА НА ТЕРИТОРИЈИ БЕОГРАДА

Овим програмом утврђују се активности испитивања загађености земљишта на територији Београда, у 2020. и 2021. години, оцена степена и карактеристика загађења, односно индикатора загађења, као и могућих штетних ефеката по животну средину и здравље становништва, рокови и начини достављања података, односно извештавања.

Програм испитивања загађености земљишта на територији Београда обухвата анализе узорака земљишта са 48 локалитета, у току године, у зони заштите изворишта водоснабдевања, зонама фреквентних саобраћајница, пољопривредним површинама, подручјима погођеним поплавама као и ванредно узорковање земљишта у случају хемијског удеса.

Извори загађења земљишта могу се сврстати у више група а најзначајнији су: утицај индустрије и термоенергетских постројења, пољопривреда, отпадне воде, саобраћај, неуређене депоније комуналног и другог отпада, удеси, елементарне непогоде и др. Загађеност земљишта директно или индиректно утиче на загађење површинских и подземних вода, ваздуха, пољопривредних производа, квалитет животне средине у целини као и на здравље становништва на одређеној територији.

Циљ

Програм испитивања загађености земљишта на територији Београда омогућава остваривање следећих циљева:

- процена загађености земљишта, у ужој зони заштите београдског изворишта;
- процена загађености земљишта у зони утицаја прометних саобраћајница;
- процена загађености земљишта на пољопривредним површинама;
- процена загађености земљишта на подручјима погођеним поплавама;
- брзо узорковање и испитивање земљишта у случају удесног загађења или других потреба;
- обрада информација и допуњавање базе података о степену и карактеристикама загађења земљишта;
- праћење стања загађености земљишта са евалуацијом вишегодишњих трендова;

- процена могућих штетних ефеката на квалитет животне средине и здравље становништва;
- предлог за предузимање превентивних мера у свим аспектима значајним за заштиту земљишта од загађивања.

Методe контроле

Обим испитивања, начин узорковања и тумачење резултата врши се у складу са одредбама Уредбе о програму систематског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма („Службени гласник РС“, 88/10 и 30/18).

Узорковање земљишта обавља се у складу са стандардизованом методом узорковања, Упутством за узорковање и стручном праксом, коришћењем стандардне опреме.

Узорковање и лабораторијско испитивање се изводе у складу са Стандардом SRPS ISO 17025:2006, акредитованим методама узорковања и лабораторијског испитивања.

Садржај програма

Испитивање загађености земљишта врши се анализом узорака са 48 локалитета годишње, на подручју града са дубина од 10 и 50 см (укупно 96 узорака годишње), током 2020. и 2021. године, у периоду март - новембар.

Узимање узорака ће се обављати у оквиру следећих локалитета:

- у зони санитарне заштите изворишта водовода,
- пољопривредне површине,
- земљиште у околини хазардних индустријских објеката,
- земљиште у зони утицаја постојећих депонија и нехигијенских насеља,
- земљиште у близини великих саобраћајница и
- земљиште са јавних површина

Анализа узорака земљишта у лабораторији обухвата следеће параметре: одређивање садржаја воде, рН, губитак жарењем, садржај глине, тешки метали (жива, олово, кадмијум, арсен, цинк, никл, хром), пестициди фракција угљоводоника (C10-C28), фракција угљоводоника (C10-C40), полициклични ароматични угљоводоници, полихлоровани бифенили и хлорована и лакоиспарљива органска једињења (1,1-дихлоретан, 1,2-дихлоретан, 1,2 дихлоретен, тетрачлоретан, бензен, етил-бензен, ксилен, толуен).

На основу резултата испитивања врши се процена загађености земљишта, као и могућих штетних утицаја присуства опасних и штетних материја у земљишту на квалитет подземних вода које се користе за снабдевање становништва водом за пиће, квалитет ваздуха, као и могући утицаји и ризик по људско здравље и животну средину.

Извештавање о спровођењу програма

Подаци о резултатима испитивања загађености земљишта на територији Београда достаљају се Секретаријату за заштиту животне средине, тромесечно, у року од 25 дана од дана истека тромесечног периода (март/април/мај, јун/јул/август, септембар/октобар/новембар), а годишњи извештаји за 2020. и 2021. годину у року од 40 дана од завршетка последњег

извештајног периода за календарску годину. Такође је потребно уз годишњи извештај за 2021. годину доставити и завршни извештај, који ће обухватити период реализације Програма (2020/2021. година).

Извештаји о извршеном испитивању загађености земљишта на територији Београда треба да буде и у форми погодној за унос у информациони систем. Уз периодичне извештаје, потребно је, у електронском облику, доставити и скраћену верзију извештаја, прилагођену за објављивање на интернет страници града Београда, док годишњи извештаји треба да садрже стручна тумачења резултата припремљених за потребе објављивања у годишњој публикацији о стању животне средине у Београду.

ГРАДОНАЧЕЛНИК ГРАДА БЕОГРАДА
Број: 501-3412/19-Г – 7. мај 2019. године

- Доставити
- Кабинету градоначелника
  - Секретаријату за заштиту животне средине
  - Секретаријату за скупштинске послове и прописе
  - Писарница

ГРАДОНАЧЕЛНИК
Проф. др Зоран Радојичић, с.р.

За тачност исправка
заменик начелника Градске управе
града Београда – секретар Секретаријата за
скупштинске послове и прописе

Наташа Радојичић